

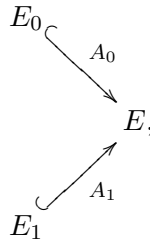
(Her)tentamen Inleiding Functionaal Analyse (WB062B)

10 mei 2010

Het is bij alle opgaven toegestaan gebruik te maken van het Keuze-Axioma, alsmede alle resultaten bewezen in de syllabus tenzij expliciet gevraagd. We gebruiken de notatie E' voor de Banach dual van een genormeerde ruimte E . Het tentamen bestaat uit twee pagina's. Succes!

1. Banachruimte, begrensde afbeeldingen

Gegeven zijn Banachruimten E_0, E_1 en E , met respectievelijke normen $\|\cdot\|_{E_0}, \|\cdot\|_{E_1}, \|\cdot\|_E$. Gegeven zijn verder twee begrensde, injectieve lineaire afbeeldingen $A_0 : E_0 \rightarrow E$, $A_1 : E_1 \rightarrow E$. Zie de volgende figuur.

Zij B de lineaire deelruimte van E gegeven door de intersectie $A_0(E_0) \cap A_1(E_1)$. Voor $y \in B$, definiëren we $\|y\|_B = \max\{\|x_0\|_{E_0}, \|x_1\|_{E_1}\}$, waar $x_i \in E_i$ het (unieke) element is zodanig dat $A_i x_i = y$.

- (a) Laat zien dat $\|\cdot\|_B$ aan de driehoeksongelijkheid voldoet.

Het is nu duidelijk dat $\|\cdot\|_B$ een norm is op B .

- (b) Laat zien dat B met de $\|\cdot\|_B$ -norm een Banach ruimte is.
- (c) We noteren ι voor de inclusie van B in E , dus $\iota : B \rightarrow E : x \mapsto x$. Laat zien dat ι continu is ten opzichte van de $\|\cdot\|_B$ -norm op B en de $\|\cdot\|_E$ -norm op E .
- (d) Stel dat A_0 norm-decreasing is, dat wil zeggen dat voor alle $x \in E_0$, $\|A_0 x\|_E \leq \|x\|_{E_0}$. Bewijs dat de duale afbeelding $A'_0 : E' \rightarrow E'_0 : f \mapsto f \circ A_0$ norm-decreasing is (dus laat zien dat $\|A'_0 f\|_{E'_0} \leq \|f\|_{E'}$).

2. Alaoglu, Hahn-Banach en Closed-Graph

- (a) Zij E een separabele Banach ruimte en zij $x_0 \in E$. Definieer $X = \{f \in E' \mid f(x_0) = 0, \|f\| \leq 37\}$. Laat zien dat X w'-compact is.
- (b) Zij E een separabele Banach ruimte en zij $x, y \in E$ lineair onafhankelijk. Bewijs dat er een $f \in E'$ bestaat zodanig dat $f(x) = 0$ en $f(y) = 1$.
- (c) Zij E en F Banach ruimten en zij $A : E \rightarrow F$ een lineaire afbeelding. Laat zien dat de volgende twee uitspraken equivalent zijn.
- Als $x \in E$ en x_i een rijtje in E is, zodanig dat $\lim_i \|x_i - x\| = 0$, dan is Ax_i w-convergent naar Ax (dit betekent dat A continu is ten opzichte van de norm-topologie op E en de w-topologie op F).
  - A is begrensd.

3. Legendre polynomen

Gegeven het feit dat $C[-1, 1]$ dicht ligt in $L^2[-1, 1]$, volgt uit de Weierstrass Approximatiestelling dat de polynomen dicht liggen in $L^2[-1, 1]$. Vervolgens geeft Gram-Schmidt orthogonalisatie toegepast op het rijtje functies $1, \chi, \chi^2, \dots$ op $[-1, 1]$ (met $\chi : x \mapsto x$) een orthonormale basis $f_0, f_1, f_2, \dots$ in de Hilbertruimte $L^2[-1, 1]$. Elke f_n is een polynoom van graad n :

$$f_0 = \sqrt{\frac{1}{2}}, \quad f_1 = \sqrt{\frac{3}{2}}\chi, \quad f_2 = \sqrt{\frac{5}{8}}(3\chi^2 - 1), \quad \dots,$$

welke zijn gerelateerd aan de *Legendre polynomen* $P_0, P_1, P_2, \dots$ via

$$P_n = \left(\frac{2}{2n+1}\right)^{\frac{1}{2}} f_n$$

- (a) Laat zien: als $q_0, q_1, q_2, \dots$ een rijtje is van polynomen zodat de graad van q_n precies n is en dat $q_n \perp q_k$ voor alle $n \neq k$, dan bestaan er getallen $\alpha_0, \alpha_1, \dots$ met $q_n = \alpha_n P_n$ ($n = 0, 1, 2, \dots$).
- (b) Met D noteren we differentiatie, gezien als afbeelding van de ruimte van alle polynomen op $[-1, 1]$ naar zichzelf. Definieer de volgende polynomen van graad n :

$$q_n := D^n ((\chi^2 - 1)^n) \quad (n = 0, 1, 2, \dots).$$

- i. Laat zien dat als $i, n \in \mathbb{N}$ en $i < n$, dan is $D^i ((\chi^2 - 1)^n)$ nul voor $x = \pm 1$.
- ii. Gebruik partiële integratie om aan te tonen dat voor alle $n, k \in \{0, 1, 2, \dots\}$ geldt:

$$\langle q_n, q_k \rangle = (-1)^n \langle (\chi^2 - 1)^n, D^{k+n} ((\chi^2 - 1)^k) \rangle,$$

en dat $q_n \perp q_k$ als $n > k$.

- iii. Gebruik dezelfde gelijkheid en nogmaals partiële integratie om aan te tonen dat voor alle n geldt:

$$\langle q_n, q_n \rangle = (-1)^n (2n)! \langle (\chi - 1)^n, (\chi + 1)^n \rangle = \frac{2}{2n+1} (n! 2^n)^2.$$

- (c) Merk op dat de coëfficiënten van χ^n in f_n , in P_n en in q_n allemaal positief zijn. Deduceer nu de *Rodrigues' formule*:

$$P_n = \frac{1}{n! 2^n} D^n ((\chi^2 - 1)^n), \quad (n = 0, 1, 2, \dots).$$

- (d) Bewijs dat $P_n(1) = 1$ voor alle n .